

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä laiksi vakuutusyhtiön toimilupamaksusta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutustarkastuksen kustantamisesta annettua lakia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki vakuutusyhtiön toimilupamaksusta.

Vakuutustarkastuksen kustannusten korvaamiseksi vakuutus- ja eläkelaitoksilta peritään erityinen maksu. Maksun määräämisessä otetaisiin ehdotuksen mukaan vähennyksenä huomioon, mitä näiltä laitoksilta peritään valtion maksuperustelain tai vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annettavaksi ehdotetun lain perusteella.

Vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annettavaksi ehdotetussa laissa säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön oikeudesta periä vakuutusyhtiöiltä markkamääräisesti kiinteä toimilupamaksu, jonka suuruus vastaisi valtiolle toimilupa-asioiden käsittelemisestä aiheutuneita keskimääräisiä kokonaiskustannuksia.

Esityksessä ehdotetut lait liittyvät vuoden 1994 talousarvioesitykseen. Esitys on tarkoitettu käsiteltäväksi vuoden 1994 talousarvioesityksen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden, vakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa luvan saaneiden ulkomaisten vakuutuslaitosten, vakuutusyhdistysten, vakuutuskassojen sekä eläkesäätiöiden valvonnasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi on näiltä laitoksilta peritty vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain (479/44) perusteella sosiaali- ja terveysministeriön määräämä maksu. Tämä maksu on muodostunut kiinteästä perusmaksusta ja lisämaksusta, joka on ollut tietty promillemäärä vakuutuslaitosten maksutulosta. Lisäksi on todetuilta vakuutus- ja eläkelaitoksilta leimaverolain (662/43) nojalla peritty leimaveroa yksittäisistä vakuutustarkastuksen suoritteista, hakemusten perusteella annettavis-

ta päätöksistä sekä rekisteriotteista ja todistuksista.

Vuoden 1994 talousarvioesityksessä on ehdotettu vakuutustarkastuksen siirtymistä nettobudjettiin. Tällöin vakuutustarkastuksen kustannukset perittäisiin, siltä osin kuin ne vakuutustarkastustoiminnasta aiheutuvien keskimääräisten kokonaiskustannusten mukaisesti pystytään kohdentamaan vakuutustarkastuksen suoritteille, valtion maksuperustelain (150/92) sekä sen nojalla annettavien, vakuutustarkastuksen maksullisia suoritteita koskevan sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen ja vakuutuksen välitystoiminnan valvontamaksuja koskevan sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen perusteella sekä vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annettavaksi ehdotetun lain nojalla.

Vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain mukaista maksua perittäisiin edelleen, mutta sen määräämisessä otettaisiin vähennyksenä huomioon vakuutus- ja eläkelaitoksilta edellä mainittujen säädösten nojalla perityt erityiset suoritemaksut, jotka korvaisivat nykyisin leimaverolain perusteella perittävän leimaveron hakemusten perusteella annettavista päätöksistä sekä rekisteriotteista ja todistuksista. Ehdotus olisi johdonmukainen leimaverolain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 141/1993 vp) kanssa, jonka mukaan myös vakuutustarkastuksen suoritteita koskeva sääntely poistettaisiin leimaverolaista.

Edellä esitetyistä syistä ehdotetaan vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain 1 §:n 1 momenttia täydennettäväksi siten, että siinä tarkoitettua maksua määrättäessä otettaisiin vähennyksenä huomioon, mitä pykälässä mainituilta vakuutus- tai eläkelaitoksilta peritään valtion maksuperustelaissa tai vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annettavaksi ehdotetussa laissa tarkoitettuna maksuna.

Toimiluvan myöntämisestä vakuutusyhtiölle päättää valtioneuvosto. Vakuutusyhtiöiden toimilupa-asioiden käsittelemisestä perittävistä maksuista ehdotetaan säädettäväksi erillisellä lailla, koska pelkästään valtion maksuperustelain nojalla ei voida tehdä päätöstä siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö laskee ja määrää valtioneuvoston kyseisten päätösten maksut. Laki liittyisi vakuutustarkastuksen nettobudjetoitintia koskevaan, leimaverolain perusteella perittyä leimaveroa korvaavaan sääntelyyn ja sen nojalla vakuutusyhtiöiltä perityt maksut otettaisiin edellä esitetyin tavoin vähennyksinä huomioon vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain mukaista maksua vakuutusyhtiöille määrättäessä.

Vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annettavaksi ehdotetun lain 1 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö perisi siltä, joka hakee toimilupaa vakuutusliikkeen harjoittamiseen tai toimiluvan muuttamista, toimilupaa koskevan päätöksen yhteydessä markkamääräisesti kiinteän toimilupamaksun, jonka suuruus vastaisi valtiolle toimilupa-asioiden käsittelemisestä aiheutuneita keskimääräisiä kokonaiskustannuksia.

Lakiehdotuksen 1 §:n mukaista toimilupamaksua määrättäessä otettaisiin huomioon valtion maksuperustelain periaatteet. Toimilupamaksua määrättäessä otettaisiin huomioon toimilupa-asian käsittelyyn käytetty työaika.

Maksu määrättäisiin sosiaali- ja terveysministeriön antamalla päätöksellä ennen sen kalenterivuoden alkua, jona maksua sovelletaan. Toimilupamaksun määrää muutettaisiin toimilupa-asioiden käsittelemisestä aiheutuvien keskimääräisten kokonaiskustannusten muuttuessa.

Lakiehdotuksen 2 §:n mukaan vakuutusyhtiöltä perittävään toimilupamaksuun sovellettaisiin valtion maksuperustelakia.

Lakiehdotuksen 3 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö antaisi tarkemmat määräykset toimilupamaksusta sen mukaisesti, mitä lakiehdotuksen 1 §:ssä ja valtion maksuperustelaissa säädetään.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esitys liittyy sosiaali- ja terveysministeriön talousarvioesityksessä todettuun maksullisen toiminnan nettobudjetoitintiin. Esitys ei edellytä muutoksia vakuutustarkastuksen kustantamiseksi vakuutus- ja eläkelaitoksilta perittävien maksujen kokonaismäärään. Vakuutustarkastusmaksua on vuonna 1992 peritty noin 5,8 miljoonaa markkaa ja vuonna 1993 noin 6,0 miljoonaa markkaa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Esityksen valmistelussa on otettu huomioon vuoden 1994 talousarvioesitys ja hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi leimaverolain muuttamisesta sekä verotuslain 131 §:n, perintö- ja lahjaverolain 65 §:n ja liikevaihtoverolain 134 §:n 2 momentin kumoamisesta. Esitystä valmisteltaessa on kuultu valtiovarainministeriötä, Eläkesäätiöyhdistys-ESY:ä, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliittoa, Vakuutuskassojen Yhdistystä ja Vakuutusyhdistysten Keskusliittoa.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Vakuutusyhtiölainsäädäntöön ETA-sopimuksen johdosta tehtyjen muutosten yhteydessä on myös vakuutustarkastuksen kustantami-

sesta annetun lain 1 §:n 1 momenttiin (1491/92) tehty eräitä teknisluonteisia tarkistuksia. ETA-sopimukseen liittyvät muutokset tulevat voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Edellä sanottuun lainkohtaan tehdyt tarkistukset, jotka voidaan toteuttaa ETA-sopimuksen voimaantulosta riippumatta, on otettu huomioon tässä esityksessä.

5. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vakuutustarkastuksen kustantamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1944 annetun lain (479/44) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1253/87), seuraavasti:

1 §

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden, vakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa toimiluvan saaneiden ulkomaisten vakuutusyriytysten, vakuutusyhdistysten, vakuutuskassojen sekä eläkesäätiöiden valvonnasta johtuvien kustannusten korvaamiseksi tulee näiden laitosten kultakin kalenterivuodelta tammikuun aikana suorittaa sosiaali- ja terveysministeriön määräämä maksu. Tässä pykälässä tarkoitetuilta laitoksilta valtion maksuperustelain (150/92) nojalla

hakemusten perusteella annettavista päätöksistä sekä rekisteriotteista ja todistuksista perittävät maksut ja vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annetussa laissa (/) tarkoitettu toimilupamaksu otetaan vähennyksenä huomioon tämän lain mukaista maksua määrättäessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

2.

L a k i

vakuutusyhtiön toimilupamaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
 Sosiaali- ja terveysministeriö perii siltä, joka hakee toimilupaa vakuutusliikkeen harjoittamiseen tai toimiluvan muuttamista, toimilupaa koskevan päätöksen yhteydessä toimilupamaksun. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää maksun kiinteäksi ja suuruudeltaan vastaamaan valtiolle toimilupa-asioiden käsittelemisestä aiheutuneita keskimääräisiä kokonaiskustannuksia.

2 §
 Toimilupamaksusta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/92) säädetään.

3 §
 Tarkemmat määräykset toimilupamaksusta antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

4 §
 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

L a k i

vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vakuutustarkastuksen kustantamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1944 annetun lain (479/44) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1253/87), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden, vakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa luvan saaneiden ulkomaisten vakuutuslaitosten, vakuutusyhdistysten, avustuskassojen sekä eläkesäätiöiden valvonnasta johtuvien kustannusten korvaamiseksi tulee näiden laitosten kultakin kalenterivuodelta tammikuun aikana suorittaa sosiaali- ja terveysministeriön määräämä maksu.

Ehdotus

1 §

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden, vakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa *toimiluvan* saaneiden ulkomaisten *vakuutusyritysten*, vakuutusyhdistysten, *vakuutuskassojen* sekä eläkesäätiöiden valvonnasta johtuvien kustannusten korvaamiseksi tulee näiden laitosten kultakin kalenterivuodelta tammikuun aikana suorittaa sosiaali- ja terveysministeriön määräämä maksu. *Tässä pykälässä tarkoitetuilta laitoksilta valtion maksuperustelain (150/92) nojalla hakemusten perusteella annettavista päätöksistä sekä rekisteriotteista ja todistuksista perittävät maksut ja vakuutusyhtiön toimilupamaksusta annetussa laissa (/) tarkoitettu toimilupamaksu otetaan vähennyksenä huomioon tämän lain mukaista maksua määrättäessä.*

Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 199 .

